

2013. ÁPRILIS 18. (CSÜTÖRTÖK) DÉLUTÁN

TUDOMÁNYOS REKONSTRUKCIÓ – HAGYOMÁNYŐRZÉS

Levezető elnök: SUDÁR BALÁZS (MTA BTK TTI)

BÍRÓ ÁDÁM (MTA BTK RI) – BENCSIK PÉTER (NÍ) Régészeti leletanyagból hagyományélesztés? Megjegyzések egy honfoglalás kori magyar íj tudományos rekonstrukciója kapcsán	15:00
IGAZ LEVENTE (SZTE BTK TTI, NÍ) Hagyományőrzés, kísérleti régészet: elmélet és gyakorlat Európában és Magyarországon	15:30
MAGYAR ATTILA (ÓA) Történelmi életmód-rekonstrukció: útkeresések, eredmények, tapasztalatok	15:50
SUDÁR BALÁZS: Elnöki zárszó	16:10

ÖSSZEGRZÉS

RÓNA-TAS ANDRÁS (SZTE BTK MNYII AT) Az őstörténelmi konferencia hozadéka	16:20
Szünet	16:50

BÚCSÚKONCERT: KOBZOS KISS TAMÁS (ÓNI) – SEBŐ FERENC (HH)	17:00
--	-------

FOTÓKIÁLLÍTÁS (a Nagyterem előtti folyosón)
KUNKOVÁCS LÁSZLÓ fényképfelvételei: Hogyan élhettek elődeink?

Rövidítések:

DE BTK: Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Debrecen (MNYI: Magyar Nyelvtudományi Intézet; SZI ONYIT: Szlavisztikai Intézet, Orosz Nyelv és Irodalom Tanszék); ELTE BTK: Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest (NI FT: Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék; SZBFI UFT: Szláv és Balti Filológiai Intézet, Ukrán Filológiai Tanszék); HH: Hagyományok Háza, Budapest; HIM: Honvédelmi Minisztérium Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Budapest; MNM: Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest; MTA BTK: Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budapest (FI: Filozófiai Intézet; ITI: Irodalomtudományi Intézet; MÓT: Magyar Őstörténelmi Témacsoport; NTI: Néprajztudományi Intézet; RI: Régészeti Intézet; TTI: Történettudományi Intézet; ZTI: Zenetudományi Intézet); MTA NYTI: Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézet; MTA SZBK: Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központ, Szeged (GI: Genetikai Intézet); MTA-HIM-SZTE-MOL MMK: Magyar Tudományos Akadémia – HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum – Szegedi Tudományegyetem – Magyar Nemzeti Levéltár Magyar Medievisztikai Kutatócsoport; MTM ET: Magyar Természettudományi Múzeum Embertani Tár, Budapest; NÍ: Nemzeti Ijászszövetség, Budapest; ÓNI: Óbudai Népzenei Iskola, Budapest; ÓA: Óskultúra Alapítvány, Budapest-Szigethalom; PKE BTK: Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Piliscsaba (TTI MT: Történettudományi Intézet, Medievisztika Tanszék; TTI RT: Történettudományi Intézet, Régészeti Tanszék); PTE BTK: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pécs (NKAT: Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék); SZTE BTK: Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Szeged (KTHT: Könyvtártudományi és Humáninformatikai Tanszék; MNYII AT: Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézet, Altajisztikai Tanszék; TI RT: Történelmi Intézet, Régészeti Tanszék; TTI KETT: Történelmi Intézet, Középkori Egyetemes Történelmi Tanszék)

MAGYAR ŐSTÖRTÉNET Tudomány és hagyományőrzés

A Magyar Tudományos Akadémia
Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának
konferenciája

Helyszín

MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi tér 9. II. emelet

Időpont

2013. április 17–18.

PROGRAM

2013. ÁPRILIS 17. (SZERDA) DÉLELŐTT

Megnyitó: FODOR PÁL, az MTA BTK főigazgatója	09:30
Köszöntő: PÁLINKÁS JÓZSEF, az MTA elnöke	09:40
Bevezető előadás: VÁSÁRY ISTVÁN, az MTA BTK MŐT elnöke	09:50
Tudomány és hagyományörzés	
Szünet	10:20

RÉGÉSZET – EMBERTAN – GENETIKA

Levezető elnökök: FODOR ISTVÁN (MNM) – KOVÁCS LÁSZLÓ (MTA BTK RI)

TÜRK ATTILA (PPKE BTK TTI RT, MTA BTK MŐT)	10:30
A korai magyar történet régészeti kutatása. Perspektívák és teendők	
SZŐKE BÉLA MIKLÓS (MTA BTK RI)	10:50
A Kárpát-medence a Karoling-korban és a magyar honfoglalás	
SZENTPÉTERI JÓZSEF (MTA BTK TTI)	11:10
Kritikai megjegyzések az avar–magyar asszimiláció kérdésköréhez	
FODOR ISTVÁN: Elnöki zárszó	11:30
Szünet	11:40
RÉVÉSZ LÁSZLÓ (SZTE BTK TI RT, MNM)	11:50
A magyar honfoglalás kora. A Kárpát-medence a 10. században	
TAKÁCS MIKLÓS (MTA BTK RI)	12:10
A honfoglalás kor és a településrégészet. Települési struktúrák, a társadalmi szervezet értelmezései, az etnikai azonosítás buktatói	
FÓTHI ERZSÉBET (MTM ET)	12:30
A Kárpát-medence 6–11. századi történetének embertani vonatkozásai	
RASKÓ ISTVÁN (MTA SZBK GI) – MENDE BALÁZS GUSZTÁV (MTA BTK RI)	12:50
Genetikai múltba nézés, egy magyar torzó tanulságai	
KOVÁCS LÁSZLÓ: Elnöki zárszó	13:20
Ebédszünet	13:30

MEGÁLLAPODÁS ALÁÍRÁSA, KÖNYV- ÉS HONLAPBEMUTATÓ

2013. ÁPRILIS 17. (SZERDA) DÉLUTÁN

NYELVTÖRTÉNET

Levezető elnök: HONTI LÁSZLÓ (MTA NYTI)

BAKRÓ-NAGY MARIANNE (MTA NYTI)	
Módszerek a nyelvi őstörténet kutatásában: az ugor példa	15:00
AGYAGÁSI KLÁRA (DE BTK SZI ONYIT)	15:20
A magyar–török nyelvi kapcsolatok	
ZOLTÁN ANDRÁS (ELTE BTK SZBFI UFT)	15:40
A magyar–szláv nyelvi kapcsolatok	

HOFFMANN ISTVÁN (DE BTK MNYI)	16:00
A helynevek mint az őstörténet forrásai	
HONTI LÁSZLÓ: Elnöki zárszó	16:20
Szünet	16:30

MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET

Levezető elnök: PALÁDI-KOVÁCS ATTILA (MTA BTK NKI)

VOIGT VILMOS (ELTE BTK NI FT)	16:40
A magyar ősköltészet	
HOPPÁL MIHÁLY (MTA BTK NKI)	17:00
A magyar ősvalláskutatás (új) útjai	
PÓCS ÉVA (PTE BTK NKAT)	17:20
Samanizmus és a magyar ősvallás	
PAKSA KATALIN (MTA BTK ZTI)	17:40
A magyar zene őstörténete	
PALÁDI-KOVÁCS ATTILA: Elnöki zárszó	18:00

2013. ÁPRILIS 18. (CSÜTÖRTÖK) DÉLELŐTT

TÖRTÉNELEM – ÍROTT FORRÁSOK

Levezető elnök: ZSOLDOS ATTILA (MTA BTK TTI)

ZIMONYI ISTVÁN (SZTE BTK TTI KETT)	10:00
Arab források a honfoglalás kori magyarokról	
FARKAS ZOLTÁN (PPKE BTK TTI MT)	10:20
A magyar honfoglalás korának bizánci forrásai	
VESZPRÉMY LÁSZLÓ (HIM)	10:40
A magyar őstörténet latin forrásai	
SZABADOS GYÖRGY (MTA–HIM–SZTE–MOL MMK)	11:00
Identitásformák és hagyományok	
ZSOLDOS ATTILA: Elnöki zárszó	11:20
Szünet	11:30

TUDOMÁNYTÖRTÉNET

Levezető elnök: GLATZ FERENC (MTA BTK TTI)

BENKŐ ELEK (MTA BTK RI) – SÁNDOR KLÁRA (SZTE BTK KHHT)	11:40
A székely írás emlékei és használata	
SZÖRÉNYI LÁSZLÓ (MTA BTK ITI)	12:10
Hunok és nem csak jezsuiták – A magyar őstörténetírás kezdetei	
MESTER BÉLA (MTA BTK FI)	12:30
Vita a magyarok őstörténetéről Világos után	
MIKOS ÉVA (MTA BTK NTI)	12:50
Honfoglalás a folklórban és a populáris kultúrában, avagy a honfoglalás néphagyományának forrásai	
GLATZ FERENC: Elnöki zárszó	13:10
Ebédszünet	13:20